

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 22/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetun lain kumoamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä marraskuuta 2014 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmis-televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetun lain kumoamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 213/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Anne Koskela ja ylitarkastaja Hanna Nyfors, sosiaali- ja terveysministeriö
- pääsuunnittelija Riikka Peltonen, Kansaneläkelaitos
- erityisasiantuntija Anu Nemlander, Suomen Kuntaliitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annettu laki. Kuntoutusasiain neuvottelukuntaa koskevat säännökset jäisivät kuitenkin voimaan nykyisen Kuntoutusasiain neuvottelukunnan toimikauden päättymiseen 1 päivään lokakuuta 2015 asti.

Työvoiman palvelukeskuksissa tehdään aiempaa tiiviimpää työvoimahallinnon, Kansaneläkelaitoksen ja sosiaalityön yhteistyötä, jossa toteutuu myös asiakasyhteistyö, ja tältä osin kuntou-

tuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa tarkoitetut lakisääteiset yhteistyörakenteet voidaan poistaa. Nykyisten asiakasyhteistyöryhmien asiakkaat on tarkoitus siirtää yhteiseen käsittelyyn työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun asiakkaiksi työvoiman palvelukeskuksissa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esitys liittyy eduskunnan käsittelyssä olevaan hallituksen esitykseen laiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (HE 183/2014 vp), jossa säädetään yhteis-

työvelvoitteesta kunnan sosiaali- ja terveys-toimen, työvoimahallinnon ja Kelan kesken. Kuntoutuksen asiakasyhteistyötä koskevan lain kumoamisella poistetaan kunnilta lakisääteinen

velvoite ylläpitää kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmiä.

Valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja taroituksenmukaisena. Esityksellä puretaan päällekkäisiä rakenteita. Asiakkaat kuntoutuksen yhteistyöryhmissä ovat olleet pääosin samoja kuin tulevassa työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa. Esitettyjen arvioiden mukaan yhteispalvelun monialaista osaamista omaava henkilöstö pystyy korvaamaan tämän asiakasryhmän kuntoutukseen liittyvän ohjauksen. Valiokunta korostaa kuitenkin, että kuntoutuskentän eri toimijoiden asiakasyhteistyö on jatkossakin välttämätöntä. Valiokunta pitää tärkeänä, että palvelujen yhteensovittaminen muiden kuntoutusta antavien tahojen kanssa määritellään potilaan yksilöllisessä kuntoutussuunnitelmassa terveydenhuoltolain edellyttämällä tavalla.

Lainsäädännöstä poistetaan velvoite sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimivan kuntoutusasiain neuvottelukunnan ylläpitämiseen nykyisen neuvottelukunnan toimikauden päättyessä. Myös aluehallintovirastoilta poistuu vel-

vollisuus asettaa alueelliset kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunnat. Kuntoutuksen toteuttaminen tuloksellisesti edellyttää monimuotoista ja monialaista yhteistyötä samoin kuin eri toimijoiden selkeää vastuunjakoa. Valiokunta katsoo, että kuntoutuksen valtakunnallinen ohjaus sekä kuntoutuksen alueellinen yhteistyö on hyvä varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistuksen yhteydessä.

Valiokunta ehdottaa 9. lakiehdotuksen muuttamista sen johdosta, että lakia on hallituksen esityksen antamisen jälkeen muutettu lailla 549/2014.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että 1.—8. ja 10.—16. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina.

*että 9. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (**Valiokunnan muutosehdotukset**).*

Valiokunnan muutosehdotukset

9.

Laki

kunnallisen eläkelain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kunnallisen eläkelain (549/2003) 22 §, sellaisena kuin se on laissa 892/2014, seuraavasti:

22 §

Kuntoutusmahdollisuuksien varmistaminen

Ennen kuin (*poist.*) eläkelaitos tekee päätöksen työkyvyttömyyseläkkeestä, sen on *selvitettävä, onko työntekijällä oikeus 17 §:n mukaiseen kuntoutukseen ja varmistettava, että työntekijän mahdollisuudet muun lainsäädännön*

mukaiseen kuntoutukseen on selvitetty. Jos työntekijällä on oikeus 17 §:n mukaiseen kuntoutukseen, eläkelaitos antaa oikeudesta kuntoutukseen ennakkopäätöksen 102 §:n mukaan. Jos eläkettä tai työeläkekuntoutusta koskeva hakemus hylätään, eläkelaitoksen on huolehdittava siitä, että hakijalle annetaan tietoa kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan kuntou-

tustarvettaan vastaavaan kuntoutukseen tai muiden palveluiden piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Juha Rehula /kesk	Hanna Mäntylä /ps
vpj.	Anneli Kiljunen /sd	Mikael Palola /kok
jäs.	Outi Alanko-Kahiluoto /vihr	Terhi Peltokorpi /kesk
	Johanna Jurva /ps	Hanna Tainio /sd
	Merja Kuusisto /sd	Ulla-Maj Wideroos /r
	Sanna Lauslahti /kok	Erkki Virtanen /vas
	Merja Mäkisalo-Ropponen /sd	vjäs. Raija Vahasalo /kok (osittain).
	Lasse Männistö /kok	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.